

Na podlagi 11. člena Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 103/2004-UPB, 40/2009 in 9/2011) izdaja generalni direktor Carinske uprave Republike Slovenije

NAVODILO

O UKREPIH CARINSKIH ORGANOV ZA VARSTVO ZAŠČITENIH ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST (CITES), št. 5/2013

1. Mednarodna trgovina s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami predstavlja vedno večjo nevarnost za obstoj mnogih vrst. Nekatere vrste so že na pragu izumrtja, zato se je izoblikovalo večje število konvencij in predpisov Unije, katerih cilj je ohranitev ogroženih vrst in ureditev trgovine z njimi. Glede na to, da legalna in nelegalna trgovina ogroženih vrst potekata predvsem preko meja, imajo pri nadzoru tudi carinski organi pomembno vlogo.
2. To navodilo ureja nadzor carinskih organov nad vnosom, iznosom in tranzitom osebkov CITES, dovoljenja in potrdila ter obrazce, način označevanja osebkov, ravnanje carinskih organov v primeru kršitev predpisov, ravnanje z zaseženimi osebki CITES ter njihovo evidentiranje.

PRAVNA PODLAGA

3. Pravna podlaga za nadzor in ukrepe carinskih organov za varstvo zaščitenih živalskih in rastlinskih vrst je v naslednjih predpisih:
 - Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (v nadaljnjem besedilu: konvencija CITES; Uradni list RS-MP, št. 31/99);
 - Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92, z dne 12. oktobra 1992, o Carinskem zakoniku Skupnosti (v nadaljevanju: CZ; UL L 302, 19. 10. 1992), z vsemi spremembami;
 - Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93, z dne 2. julija 1993, o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o Carinskem zakoniku Skupnosti (v nadaljevanju: izvedbena uredba; UL L 253, 11. 10. 1993), z vsemi spremembami;
 - Uredba Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (v nadaljnjem besedilu: uredba 338/97; UL EU L 16/97), z vsemi spremembami;
 - Uredba Komisije (ES) št. 865/06 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje uredbe 338/97 (v nadaljnjem besedilu: uredba 865/06; UL EU L166/06), z vsemi spremembami;
 - Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 792/2012, z dne 23. avgusta 2012, o določitvi pravil za obliko dovoljenj, potrdil in drugih dokumentov iz Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi ter o spremembi uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 (v nadaljnjem besedilu: uredba 792/2012; UL EU L242/13), z vsemi spremembami;
 - Izvedbena uredba Komisije (EU), št. 578/2013, z dne 17. junija 2013, o začasni ustavitvi vnosa nekaterih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v Unijo (UL EU L 169/1);

- Zakon o ohranjanju narave (v nadaljnjem besedilu: ZON; Uradni list RS, št. 96/2004-UPB2);
- Kazenski zakonik (v nadaljnjem besedilu KZ-1; Uradni list RS, št. 55/2008);
- Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (v nadaljnjem besedilu: uredba o ravnanju in načinih varstva; Uradni list RS, št. 39/2008, 106/2010 in 78/2012).

OPREDELITEV IZRAZOV

4. V tem navodilu imajo naslednji izrazi naslednji pomen:
- »Osebek« pomeni katero koli živo ali mrtvo žival ali rastlino vrste iz prilog A do D k uredbi 338/97, vsak njen del ali izdelek iz nje, ne glede na to, ali je vsebovan v drugih izdelkih ali ne, ter kakršne koli druge izdelke, za katere spremni dokumenti, embalaža, oznaka ali etiketa ali kakršne koli druge okoliščine kažejo, da so deli ali izdelki iz živali ali rastlin teh vrst ali da jih vsebujejo, če taki deli ali izdelki niso posebej izvzeti iz uredbe ali iz določb, ki se nanašajo na prilogo, v kateri je obravnavana vrsta navedena, s temu namenjeno oznako v teh prilogah.
 - »Trgovina« pomeni vnos, skupaj z vnosom iz morja, osebkov ter njihov izvoz in ponovni izvoz iz Skupnosti, ter uporabo, prenos in prenos posesti takih osebkov znotraj Skupnosti in znotraj države.
 - »Tranzit« pomeni prevoz osebkov med dvema točkama zunaj Skupnosti čez ozemlje Skupnosti, med katerim se prenos prekine le zaradi ukrepov, potrebnih zaradi take oblike prometa.
 - »Lovska trofeja« pomeni celo žival ali zlahka prepoznaven del ali izdelek iz živali, za katerega je na kakršnem koli dovoljenju ali potrdilu CITES navedeno, da izpolnjuje naslednje pogoje:
 - je surov, predelan ali izdelan,
 - zakonito ga je pridobil lovec z lovom za svojo osebno rabo,
 - je bil uvožen, izvožen ali ponovno izvožen s strani ali v imenu lovca kot del prenosa iz države porekla do države, v kateri lovec običajno prebiva.
 - »Zbirka vzorcev« pomeni zbirko zakonito pridobljenih mrtvih osebkov, njihovih delov ali izdelkov iz njih, ki se prenašajo čez meje za predstavitvene namene.
 - »Predkonvencijski osebek« pomeni osebek, pridobljen pred vključitvijo zadevne vrste v dodatke h konvenciji CITES.
 - »Osební ali gospodinjíski predmeti« pomenijo mrtve osebké, njihove dele ali izdelke iz njih, ki so last posameznika in so ali bodo del njegovega običajnega premičnega premoženja.

PODROČJE UPORABE

5. Živalske in rastlinske vrste, ki jih obravnava konvencija, so po ogroženosti razvrščene v tri dodatke:
- Dodatek I: vrste, ki jim grozi izumrtje in so ali bi lahko bile ogrožene zaradi mednarodnega trgovanja. Trgovina z osebki teh vrst je urejena s posebno strogim režimom in je dovoljena le izjemoma.
 - Dodatek II: vrste, ki jim ne grozi izumrtje, vendar bi lahko postale tako ogrožene, če trgovanje z njimi ne bi bilo strogo nadzorovano. Mednarodna trgovina z njimi je dovoljena, vendar nadzorovana. Seznam vključuje tudi tiste vrste, pri katerih je nadzor

potreben zaradi njihove podobnosti z osebki vrst, uvrščenih na sezname konvencije CITES.

- Dodatek III: vrste, ki so zavarovane vsaj v eni pogodbenici in za katere je pri učinkovitem nadzoru mednarodne trgovine potrebno sodelovanje ostalih pogodbenic.

Uredba 338/97 vsebuje štiri priloge. Priloge A, B in C večinoma sovpadajo z dodatki I, II in III konvencije, vendar vsebujejo tudi nekatere vrste, ki so zavarovane samo z zakonodajo EU in so zanje sprejeti strožji ukrepi od ureditve s konvencijo CITES. Priloga D vključuje vrste, ki bi se sicer lahko uvrstile v eno ostalih prilog, a se njihov uvoz v EU nadzoruje; zato se ta priloga pogosto navaja kot "seznam za spremljanje stanja".

NADZOR CARINSKIH ORGANOV

6. Nadzor carinskih organov v skladu z 42. členom uredbe o ravnanju in načinih varstva predstavlja predvsem preverjanje uvoza, izvoza, ponovnega izvoza in tranzita osebkov vrst iz prilog uredbe 338/97 in uredbe 865/06 ter pri tem zlasti:
 - preveri, ali osebke spremlja ustrezno dovoljenje, potrdilo ali druga dokumentacija, ki jo v skladu z uredbo 338/97 in uredbo 865/06 ali s to uredbo izda upravni organ ali upravni organ druge države članice Evropske unije, ali predpisana dokumentacija tretje države v skladu s konvencijo CITES;
 - preveri, ali osebki ustrezajo podatkom, navedenim na spremljajočem dokumentu, in po potrebi sodelujejo z mejno veterinarsko in fitosanitarno inšpekcijo;
 - v sodelovanju z mejno veterinarsko inšpekcijo preveri, ali prevoz živih osebkov živalskih vrst ustreza pogojem za prevoz, določenim na spremljajoči dokumentaciji, ter preveri, ali prevoz živih osebkov rastlinskih vrst ustreza navodilom za prevoz rastlin v skladu s konvencijo CITES;
 - izvaja kazenske določbe iz 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 12., 15., 26., 31., 32. in 34. točke 45. člena uredbe o ravnanju in načinih varstva.
7. Carinski organ mora o odkritju ali prijavi osebkov iz uredbe o ravnanju in načinih varstva ali o kršitvah te uredbe ali carinskih predpisov, ki se nanašajo na osebke vrst iz prilog uredbe 338/97/ES, uredbe 865/06/ES in uredbe 3254/91/EGS, obvestiti Agencija RS za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO).

Opredelitev mest nadzora

8. Mesta nadzora v Sloveniji, določena za vnos ali iznos živih osebkov živali in rastlin ter njihovih delov ali izdelkov, narejenih iz njih, so objavljena v prilogi 1 tega navodila.
9. Preverjanje in predložitev dovoljenja se lahko opravi tudi pri carinskih uradih, ki niso mejni carinski uradi na kraju vnosa (53. člen uredbe 865/06):
 - če gre za pošiljko, ki bo vnesena v Unijo po morju, zraku ali z železnico, in če bo z enako obliko prevoza in brez vmesnega skladiščenja odpravljena k drugemu carinskemu uradu v Uniji, ki je določen skladno s prvim odstavkom 12. člena uredbe 338/97, se pri tem drugem carinskem uradu (in ne na vstopnem mestu) opravi preverjanje in predloži uvozna dokumentacija;
 - če je bila pošiljka preverjena pri pristojnem carinskem uradu v Uniji in se odpravi k drugemu carinskemu uradu, mora ta zahtevati kopije potrebnih dokumentov in opraviti vsakršno preverjanje za ugotovitev skladnosti z uredbo 338/97.

DOVOLJENJA, POTRDILA IN DRUGI DOKUMENTI TER OBRAZCI

10. Dovoljenja, potrdila in drugi dokumenti ter obrazci so predpisani v uredbi št. 792/2012 in morajo biti skladni s prilogami k tej uredbi.
11. Države članice lahko še eno leto po začetku veljavnosti uredbe 792/2012 (to je do 27. 9. 2013) izdajajo uvozna in izvozna dovoljenja, potrdila o ponovnem izvozu, potrdila o potujoči razstavi in potrdila o osebni lastništvu v oblikah iz prilog I, III in IV, obvestila o uvozu v obliki iz priloge II in potrdila EU v obliki priloge V k uredbi 865/2006.

Uvozna dovoljenja (priloga I uredbe 792/12; 20. do 23. člen uredbe 865/06)

12. Uvozno dovoljenje je potrebno za osebkke vrst iz dodatka I h konvenciji CITES ter prilog A in B k uredbi 338/97.
13. Uvoznik predloži carinskemu organu na kraju vnosa v Unijo:
 - izvirnik uvoznega dovoljenja, (obrazec 1 – bele barve),
 - kopije za imetnika (obrazec 2 – rumene barve) in
 - drugo dokumentacijo države izvoza ali ponovnega izvoza, če je tako določeno v uvoznem dovoljenju (okence 24 – posebni pogoji).
14. Carinski organ na kraju vnosa v Unijo:
 - na izvirniku in kopiji uvoznega dovoljenja izpolni polje 27 (dejansko uvožena ali (ponovno) izvožena količina/neto masa, število mrtvih živali ob prihodu, podpis in uradni žig, podatki o carinskem dokumentu);
 - izvirnik in morebitno drugo dokumentacijo pošlje upravnemu organu – ARSO;
 - kopijo za imetnika vrne uvozniku.
15. Uvozno dovoljenje ne velja, če ni veljavnega ustreznega dokumenta iz države izvoza ali ponovnega izvoza, ne glede na to pa veljavnost uvoznih dovoljenj ne sme presegati dvanajstih mesecev.

Uradno obvestilo o uvozu (priloga II uredbe 792/12; 24. do 25. člen uredbe 865/06)

16. Obvestilo se uporablja za osebkke iz dodatka III h konvenciji CITES oziroma iz prilog C in D uredbe 338/97.
17. Uvoznik predloži carinskemu organu na kraju vnosa v Unijo:
 - podpisan izvirnik (obrazec 1),
 - kopijo za uvoznika (obrazec 2),
 - dokumentacijo države (ponovnega) izvoza, če gre za vrste iz dodatka III k uredbi 338/97.
18. Carinski organ:
 - žigosa izvirnik (obrazec 1) in ga pošlje ARSO,
 - žigosano kopijo za uvoznika (obrazec 2) vrne uvozniku.

Izvozna dovoljenja in potrdila o ponovnem izvozu (priloga I uredbe 792/12; 26. do 28. člen uredbe 865/06)

19. Izvozna dovoljenja in potrdila o ponovnem izvozu se uporablja za osebkke iz prilog A, B in C uredbe 338/97.
20. Izvoznik ali ponovni izvoznik predloži carinskemu uradu na kraju (ponovnega) izvoza iz Unije, kjer se opravijo izvozne formalnosti:
 - izvirnik izvoznega dovoljenja ali potrdilo o ponovnem izvozu (obrazec 1),
 - kopijo za imetnika (obrazec 2 - rumen),
 - kopijo za upravni organ izdajatelj (obrazec 3 - zelen).
21. Carinski organ:
 - izpolni polje 27 (dejansko uvožena ali (ponovno) izvožena količina/neto masa, število mrtvih živali ob prihodu, podpis in uradni žig, podatki o carinskem dokumentu),
 - izvirnik in kopijo za imetnika vrne (ponovnemu) izvozniku,
 - kopijo (obrazec 3) vrne ARSO.

Vnaprej izdana dovoljenja za vrtnarije (29. člen uredbe 865/06)

22. Kadar država članica Unije registrira vrtnarije, ki izvažajo umetno razmnožene osebkke vrst iz priloge A uredbe 338/97, lahko tem vrtnarijam vnaprej izda izvozna dovoljenja za vrste iz priloge A in B uredbe 338/97. V okencu 23 vnaprej izdanega dovoljenja za izvoz mora biti navedena številka vrtnarije in izjava: "Dovoljenje velja le za umetno razmnožene rastline, kot so opredeljene v Resoluciji CITES Conf. 11.11 (Rev CoP13). Velja le za naslednje taksone:..."

Potrdilo o potujoči razstavi (priloga III uredbe 792/12; 30. do 36. člen uredbe 865/06)

23. Potrdilo se lahko izda samo za zakonito pridobljene osebkke. Če je osebkov več, upravni organ priloži seznam, ki za vsak osebek izkazuje podatke, zahtevane v okencih 8 do 18 potrdila. Pri živih živalih se potrdilo lahko nanaša le na en osebek.
24. Potrdilo se lahko uporablja kot:
 - uvozno dovoljenje v skladu s 4. členom uredbe 338/97,
 - izvozno dovoljenje ali potrdilo o ponovnem izvozu v skladu s 5. členom uredbe 338/97.
25. Imetnik predloži carinskemu organu izvirnik potrdila (obrazec 1), izdanega v Sloveniji oziroma EU, in po potrebi tudi potrdilo, izdano v tretji državi. Predložiti mora še spremljajoči dopolnilni list oziroma dva dopolnilna lista in njuni kopiji, če je potrdilo izdano na podlagi enakovrednega potrdila iz tretje države.
26. Carinski organ:
 - izpolni dopolnilni list ali dopolnilna lista,
 - vrne imetniku izvirnik potrdila, izvirno potrdilo tretje države in dopolnilni list ali dopolnilna lista,
 - pošlje ARSO potrjeno kopijo dopolnilnega lista k potrdilu.

Potrdilo o osebnem lastništvu (prilogi I in IV uredbe 792/12; 37. do 44. člen uredbe 865/06)

27. Države članice Unije lahko izdajo potrdilo o osebnem lastništvu zakonitemu lastniku zakonito pridobljenih živih živali, ki jih ima za osebne, nekomercialne namene, in se nanaša le na en osebek.
28. Imetnik potrdila pri uvozu, izvozu ali ponovnem izvozu osebka, na katerega se potrdilo o osebnem lastništvu nanaša, carinskim organom na kraju vnosa v Unijo ali na kraju (ponovnega) izvoza predloži:
- izvirnik potrdila,
 - izvirnik in kopijo dopolnilnega lista,
 - izvirnik potrdila in dopolnilni list, ki ju je izdala tretja država, če osebki izvirajo iz tretje države.
29. Carinski organ:
- izpolni dopolnilni list,
 - vrne imetniku izvirnik dokumenta,
 - pošlje ARSO potrjeno kopijo dopolnilnega lista (in potrdila, ki ga je izdal upravni organ države članice).

Potrdila o zbirki vzorcev (prilogi I in IV uredbe 792/12; 44.a do 44.g člen uredbe 865/06)

30. Države članice lahko izdajo potrdilo za zbirko vzorcev, če je ta vključena v veljaven zvezek ATA in vključuje osebke vrst, njihove dele ali izdelke iz njih iz prilog A, B in C k uredbi 338/97. Izdano potrdilo se lahko uporabi kot:
- uvozno dovoljenje,
 - izvozno dovoljenje ali potrdilo o ponovnem izvozu,
 - potrdilo, ki dovoljuje samo prikazovanje osebkov javnosti za komercialne namene.
31. Zaradi preverjanja imetnik predloži carinskemu organu:
- izvirnik (obrazec 1) in kopijo potrdila v primeru, da zbirka izvira iz EU oziroma samo izvirnik potrdila, če zbirka izvira iz tretje države,
 - kopijo za imetnika (obrazec 2), kadar je primerno,
 - kopijo, ki se vrne upravnemu organu izdajatelju (obrazec 3,) in izvirnik veljavnega zvezka ATA.
32. Carinski organ:
- odobri postopek začasnega uvoza in začasnega izvoza z zvezkom ATA in vpiše številko zvezka v izvirnik in kopijo potrdila o zbirki vzorcev,
 - vrne imetniku izvirnike dokumentov,
 - overi kopijo potrdila o zbirki vzorcev,
 - pošlje ARSO overjeno kopijo.

Etikete (priloga VI uredbe 792/12; 52. člen uredbe 865/06)

33. Etikete se uporabljajo le za prenos med pravilno registriranimi raziskovalci in raziskovalnimi organizacijami pri nekomercialnem posojanju, darovanju ali izmenjavi herbarijskih rastlin, konzerviranih, posušenih ali vlitih muzejskih osebkov in živih rastlin

za znanstveno raziskovanje. Etikete izda ali odobri pristojni upravni organ tretje države, kadar posoja, darovanje ali izmenjava poteka med znanstveniki, znanstvenimi ustanovami, registriranimi pri upravnem organu, kjer se nahajajo.

Izjeme od zahteve po predložitvi dokumentov

Osebk, gojeni v ujetništvu, ali umetno razmnoženi (17. člen uredbe 865/06)

34. V primeru umetno razmnoženih rastlin vrst iz prilog B in C k uredbi 338/97 in umetno razmnoženih križancev, pridobljenih iz vrst, navedenih brez oznak v prilogi A, se namesto izvoznega dovoljenja ali potrdila o ponovnem izvozu lahko uporabi fitosanitarno spričevalo. Tako spričevalo mora vsebovati naslednje bistvene sestavine (7. člen uredbe 338/97 in 17. člen uredbe 865/06):
- znanstveno ime na ravni vrste/rodu, razen za umetno razmnožene kukavičevke in kaktusovke, ki se lahko navajajo kot take,
 - tip in količina osebkov,
 - žig, pečat ali drugo posebno oznako, ki pomeni, da so "osebki umetno razmnoženi, kot to določa CITES".
35. Države pogodbenice konvencije CITES, ki so določile, da se fitosanitarno spričevalo lahko uporablja namesto izvoznega dovoljenja ali potrdila o ponovnem izvozu, so objavljene na povezavi: <http://www.cites.org/eng/resources/reference.php#phyto>.

Tranzit (drugi odstavek 7. člena uredbe 338/97)

36. Pri tranzitu, kot je opredeljen v 6. točki tega navodila, ni treba predložiti predpisanih dovoljenj. Pri vrstah iz priloge A in pri posameznih vrstah iz priloge B (člen 3/2/a, b in c uredbe 338/97) preverjanje ni potrebno, če je pristojni organ tretje države izdal dokument o izvozu ali ponovnem izvozu, v katerem je naveden namembni kraj osebkov.

Osebn in gospodinjski predmeti (57. do 58.a člen uredbe 865/06)

Vnos in ponovni vnos

37. Izjema velja le za osebk (skupaj z lovskimi trofejami), če izpolnjujejo enega naslednjih pogojev:
- nahajajo se v osebni prtljagi potnikov, ki prihajajo iz tretje države;
 - nahajajo se v osebni lasti fizične osebe, ki svoje običajno prebivališče prenaša iz tretje države v Unijo;
 - so lovske trofeje, ki jih je pridobil potnik in se uvozijo naknadno.
38. Izjema od zahteve po predložitvi dokumentov ne velja za osebk, ki se uporabljajo za komercialno korist, prodajajo, prikazujejo v komercialne namene, posedujejo za prodajo, ponujajo za prodajo ali prevažajo za prodajo.
39. Predpisana izjema ne velja za osebk iz vrst iz priloge A k uredbi 338/97, kadar se ti vnašajo prvič in jih vnaša oseba, ki običajno prebiva v Uniji ali bo v njej pričela prebivati.

40. Za prvi vnos osebnih ali gospodinjskih predmetov skupaj z lovskimi trofejami v Unijo, ki ga opravi oseba z običajnim prebivališčem v Uniji, in vključuje vrste iz priloge B k uredbi 338/97, carinskim organom ni treba predložiti uvoznega dovoljenja, ob pogoju, da se predložita izvirnik in kopija dokumenta za (ponovni) izvoz. Carinski organ z dokumenti ravna tako, kot je opisano v 13. točki navodila.
41. Za ponovni vnos osebnih gospodinjskih predmetov skupaj z lovskimi trofejami, ki so osebki vrst, naštetih v prilogi A ali B k uredbi 338/97, v Unijo, osebi z običajnim prebivališčem v Uniji ni treba predložiti uvoznega dovoljenja, kadar se predloži ena izmed naslednjih listin:
- carinsko potrjena kopija za imetnika (obrazec 2) prej uporabljenega uvoznega ali izvoznega dovoljenja Unije,
 - kopija dokumenta za (ponovni) izvoz,
 - dokazilo, da so bili osebki pridobljeni v Skupnosti.
42. Ne glede na prejšnji dve točki pa za vnos ali ponovni vnos v Unijo naslednjih predmetov iz priloge B k uredbi 338/97 ni treba predložiti uvoznega dovoljenja:
- do 125 g kaviarja jesetrovk za osebno rabo v ustrezno označenih posodah,
 - do treh ropotulj iz kaktej za osebno rabo,
 - do štirih mrtvih obdelanih osebkov krokodilov na osebo, razen mesa in lovskih trofej,
 - do treh lupin morskih polžev vrste *Strombus gigas* na osebo,
 - do štiri mrtve osebke morskih konjičkov (*Hippocampus* spp.) na osebo,
 - do tri lupine školjk velikank (*Tridacnidae* spp.) na osebo, ki skupaj ne presegajo 3 kg; osebek je lahko ena neodprta lupina ali dve pripadajoči lupini.

Izvoz in ponovni izvoz

43. Izjema od zahteve po predložitvi dokumentov velja le za osebke, če se nahajajo:
- v osebni prtljagi potnikov, ki gredo v tretjo državo,
 - v osebni lasti fizične osebe, ki svoje običajno prebivališče prenaša iz Unije v tretjo državo.
44. Izjema od zahteve po predložitvi dokumentov se ne uporablja za osebke, ki se uporabljajo za komercialno korist, prodajajo, prikazujejo v komercialne namene, posedujejo za prodajo, ponujajo za prodajo ali prevažajo za prodajo.
45. Predpisana izjema se ne uporablja pri izvozu osebnih ali gospodinjskih predmetov, če gre za osebke iz vrst v prilogi A ali B k uredbi 338/97.
46. Za ponovni izvoz osebnih ali gospodinjskih predmetov, skupaj z osebnimi lovskimi trofejami, ki ga opravi oseba, ki običajno prebiva v Uniji, in vključuje osebke vrst iz priloge A ali B k uredbi 338/97, carinskemu organu ni treba predložiti potrdila o ponovnem izvozu, če se predloži eno od naslednjega:
- carinsko potrjena »kopija za imetnika« (obrazec 2) prej uporabljenega uvoznega ali izvoznega dovoljenja Unije,
 - kopija dokumenta o ponovnem izvozu iz tretje točke 57. člena uredbe 865/06,
 - dokazilo, da so bili osebki pridobljeni v Uniji.

47. Za ponovni izvoz, ki ga opravi oseba, ki običajno prebiva v Uniji, osebnih ali gospodinjstvih predmetov, pridobljenih zunaj države, v kateri ta oseba običajno prebiva, skupaj z lovskimi trofejami, ki so osebkovi iz vrst priloge A k uredbi 338/97, je treba carinskemu organu predložiti potrdilo o ponovnem izvozu.
48. Ne glede na prejšnji dve točki navodila, za izvoz ali ponovni izvoz naslednjih predmetov iz priloge B k uredbi 338/97 v Unijo, ni treba predložiti dokumenta o (ponovnem) izvozu:
- do 125 g kaviarja jesetrovk za osebno rabo v ustrezno označenih posodah,
 - do tri ropotulje iz kaktej za osebno rabo,
 - do štiri mrtve obdelane osebke krokodilov na osebo, razen mesa in lovskih trofejev,
 - do tri lupine morskih polžev vrste *Strombus gigas* na osebo,
 - do štiri mrtve osebke morskih konjičkov (*Hippocampus* spp.) na osebo,
 - do tri lupine školjk velikank (*Tridacnidae* spp.) na osebo, ki skupaj ne presegajo 3 kg, osebki je lahko ena neodprta lupina ali dve pripadajoči lupini.

Znanstvene ustanove (četrti odstavek 7. člena uredbe 338/97)

49. Namesto predpisanih dovoljenj, ki so potrebna za uvoz, izvoz ali prenos znotraj Unije, se lahko pri nekomercialnem posojanju, darovanju ali izmenjavi herbarijskih osebkov in drugih konzerviranih, posušenih ali vlitih muzejskih osebkov ter živih rastlin, uporabijo posebne etikete iz 26. točke tega navodila.

OZNAČEVANJE OSEBKOV

Načini označevanja osebkov (64. do 66. člen uredbe 865/06)

50. Označevanje osebkov za namen uvoza in komercialne dejavnosti v Uniji velja za žive osebke, ki so gojeni v ujetništvu in na farmah ali so na izvoznih kvotah. Velja tudi za določene osebke kot so okli in deli oklov afriških slonov, obdelani krokodilji deli, živi vretenčarji za potujoče razstave in kaviar jesetrovk.
51. Načini označevanja osebkov:
- ptice, izvaljene in gojene v ujetništvu se označijo z brezšivno sklenjenim obročkom; če to zaradi značilnosti osebka ni primerno, pa z mikročipnimi transponderji;
 - živi vretenčarji (kot so sesalci, plazilci, ptice – razen ptic, izvaljenih in gojenih v ujetništvu) se označijo z mikročipnimi transponderji ali če to ni primerno, z oštevilčenimi obročki, trakovi, etiketami, vtetoviranimi oznakami in podobno;
 - posode s kaviarjem morajo biti označene z nalepko za enkratno uporabo na način, da se ta uniči ob odprtju posode. Na nalepki je navedena enkratna registrska številka in drugi predpisani podatki (7. člen in priloga 1 uredbe o ravnanju in načinih varstva) Register licenciranih izvoznikov kaviarja in proizvajalcev se nahaja na naslednjem internetnem naslovu: http://www.cites.org/common/resources/reg_caviar.pdf.

Čitalnik za mikročipe

52. Carinski organi poleg dokumentov preverijo tudi, ali živali, ki morajo imeti mikročip, obroček ali vtetovirano znamenje, ustrezajo podatkom, navedenim na spremljajočih dokumentih. ARSO je zato predala carinskim organom v uporabo čitalnike za mikročipe, ki so namenjeni predvsem za sesalce, plazilce in delno tudi ptice. Ti čitalniki (tipa AEG

ARE - H5) so uporabni tako za identifikacijo živih živali kakor prevoznih sredstev ter vsebnikov ali embalaže.

TARIC IN UPORABA ŠIFER PRI IZPOLNJEVANJU CARINSKE DEKLARACIJE

53. Kadar gre za zaščitene živalske ali rastlinske vrste, se pri izpolnjevanju polja 44 EUL iz šifranta listin, potrdil in dovoljenj uporabijo naslednje šifre:

Šifra	Opis
C400	Predložitev zahtevanega potrdila CITES
C401	Izvozno dovoljenje ali potrdilo o ponovnem izvozu CITES, ki ga izda država članica EU
C402	Izvozno dovoljenje ali potrdilo o ponovnem izvozu CITES, ki ga izda tretja država
C403	Potrdilo CITES o potujočih razstavah
C404	Potrdilo CITES o osebni lastništvu
C405	Potrdilo CITES o zbirki vzorcev
C635	Etiketa CITES za znanstveni material
C638	Uvozno dovoljenje CITES
C639	Uradno obvestilo CITES o uvozu
Y900	Prijavljeno blago ne spada pod Washingtonsko konvencijo (CITES)
Y932	Blago, za katero se v skladu s členom 7(3) uredbe Sveta (ES) št. 338/97 uporablja odstopanje od nadzora CITES

PREVERJANJE OSEBKOV S STRANI CARINSKIH ORGANOV

54. Če carinski organi niso prepričani, ali se za prijavljeno blago uporabljajo ukrepi prepovedi in omejitev (ali gre za osebek CITES), in na to vprašanje pred prejemom rezultatov preverjanja, ki ga opravijo, ne morejo odgovoriti, se blago ne more prepustiti (tretji odstavek 248. člena Izvedbene uredbe).
55. V primeru dvoma carinski organi nemudoma zahtevajo od ARSO, da z izdajo mnenja potrdi ali ovrže, da osebkki pripadajo vrsti, za katero veljajo določbe uredbe 338/97. Zaposilu se priložijo kvalitetne fotografije vsakega posameznega osebkka (na ustrezni kontrastni podlagi, ob merilu). Nadaljnja ukrepanja so odvisna od rezultatov preverjanja na ARSO.
56. O vsakem posvetovanju z ARSO je treba obvestiti tudi Generalni carinski urad. Zaposilo in prejeto mnenje se pošljeta na elektronski naslov pio.curs@gov.si.
57. Za čas ugotavljanja se osebkki zadržijo v skladu z 248. členom izvedbene uredbe.

Če carinski organ zadrži žive osebkke, lahko odredi lastno skrbništvo imetniku, odda osebkke v skrbništvo druge osebe ali v zatočišče, vse v sodelovanju z ARSO (tretji odstavek 30. člena uredbe o ravnanju in načinih varstva).

58. Seznam odgovornih oseb na ARSO je priloga tega navodila.

RAVNANJE CARINSKIH ORGANOV V PRIMERU KRŠITVE PREDPISOV

Prekrškovni postopek

Po ZICPES

59. Če gre za nezakonit vnos blaga, se ravna po carinskih predpisih. V primeru skritega blaga, ki je vneseno na carinsko območje oziroma z njega izneseno, se kršitelj lahko kaznuje za prekršek po 5. točki prvega odstavka 87. člena ZICPES. Če pa za blago, za katero so predpisane prepovedi in omejitve pri uvozu ali izvozu, deklaracija ni bila vložena, se kršitelj kaznuje za prekršek po 16. točki prvega odstavka 87. člena ZICPES.

V obeh primerih je carinski organ prekrškovni organ in lahko v skladu s prvim odstavkom 95. člena ZICPES predmete prekrška odvzame. Izda potrdilo o zasegu predmetov prekrška z natančnim popisom zaseženih predmetov v skladu z navodilom CURS, ki ureja zaseg blaga.

Po ZON

60. V primeru kršitve po 9., 10., 18. in 19. točki prvega odstavka 161. člena ZON (izvoz, uvoz, tranzit oziroma poskus izvoza, uvoza ali tranzita rastline ali živali, njihove dele ali izdelke brez dovoljenja ARSO ter izvoz oziroma poskus izvoza minerala ali fosila brez dovoljenja ARSO) carinski organ zaseže predmete prekrška, nato pa pri sodišču kot prekrškovnemu organu vloži obdolžilni predlog za prekršek in predlaga, da sodišče izreče stransko sankcijo obveznega odvzema predmetov prekrška. Na kraju samem pa lahko carinik izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen.

Po uredbi o ravnanju in načinih varstva

61. Carinski organ izvaja kazenske določbe iz 1. do 9., 12., 15., 26., 31. in 32. točke 45. člena uredbe o ravnanju in načinih varstva. Za navedene prekrške lahko carinski organ storilca kaznuje z globo, ne more pa odvzeti predmetov prekrška, saj ni prekrškovni organ. Zaradi tega je treba vložiti obdolžilni predlog na sodišče in predlagati izrek stranske sankcije obveznega odvzema predmetov prekrška.

Kaznivo dejanje nezakonitega ravnanja z zaščitnimi živalmi in rastlinami

62. 344. člen KZ-1 ureja kaznivo dejanje nezakonitega ravnanja z zaščitnimi živalmi in rastlinami, ki ga stori, kdor nezakonito poseduje, odvzame, poškoduje, usmrti, izvaža, uvaža ali trguje z zaščitnimi divjimi živalskimi ali rastlinskimi vrstami, zaščitnimi živalmi ali rastlinami ali njihovimi deli ali iz njih izdelanimi izdelki.
63. Če ima dejanje znake kaznivega dejanja po 344. členu KZ-1, ki so izpolnjeni v primeru uvoza, izvoza ali trgovanja z zaščitnimi vrstami, njihovimi deli ali izdelki iz njih, je treba opraviti temeljit in dosleden razgovor z udeleženi osebami. Treba je zbrati podatke o izvoru, namembnem kraju in prejemniku zaščitnih vrst ter o tem obvestiti najbližji oddelek za preiskave zaradi vložitve ovadbe.

Ravnanje z zaseženimi ali odvzetimi osebki

64. Zaseženi ali odvzeti osebki se izročijo ARSO, ki ga po posvetovanju s strokovnim organom pošlje na ustrezno mesto oziroma drugače odstrani, ali žive osebke po posvetovanju z državo izvora vrne tej državi. Kljub temu so taki osebki neskupnostno blago in se z njimi ravna v skladu s carinskimi predpisi (tretji odstavek 152. člena ZON).
65. ARSO mora o nadaljnjem ravnanju z zaseženimi ali odvzetimi osebki obvestiti carinski organ.
66. Uredba o ravnanju in načinih varstva omogoča, da se mrtvi osebki živalskih in rastlinskih vrst ter deli in izdelki iz njih odstopijo carinskemu organu za izobraževanje in ozaveščanje javnosti. Carinski uradi v soglasju z GCU (SCDP) zaprosijo ARSO za osebke, ki bi jih želeli obdržati. V ta namen se sklene pogodba o odstopu.

Stroški

67. V primeru kršitve mora vse stroške, povezane z zasegom, odvzemom, prevozom in oskrbo osebkov, plačati kršitelj. Če je ta neznan ali kritje stroškov z njegove strani ni mogoče, krije stroške začasne oskrbe ARSO (šesti odstavek 30. člena uredbe o ravnanjih in načinih varstva).

EVIDENTIRANJE

68. Vsak osebek CITES, za katerega se sumi, da gre za nelegalno pošiljko, se vpiše v Evidenco pregledov osebkov po konvenciji CITES in Bernski konvenciji, ki je v aplikaciji Druge evidence.

Številka: 4243-136/2013-1

Datum: 12. 9. 2013

Rajko Skubic
generalni direktor

Prilogi:

1. Seznam mest nadzora za vnos in izvoz osebkov CITES
2. Seznam odgovornih oseb v agenciji ARSO